

חברותא

נרות שבת על פי תורתו של הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל

היום נעסוק בנרות השבת המאירים את שולחן השבת ילדי משפחת אור מתכוננים לשבת, אמא סיימה להכין את תבשילי השבת הנהדרת, והלכה לננות. ילדי משפחת אור החליטו שהם רוצים להפתיע את אמם, ולסיים את ההכנות לשבת:

צביקה: טוב, אז אני מצחצח את הנעליים לכולם

רונית: ואני עורכת שולחן. אל תדאגו: אני אסדר הכל, אפילו מפיות מקופלות אכין לכל אחד.

שלומי: אתם חושבים שאני לא יכול לעזור? אני מתנדב לנקות את הבית, לטאטא ולשטוף. איך אני?

אבא: אתם ממש נהדרים, ילדים מתוקים. אמא כל כך תשמח, אבל גם אני רוצה להתכונן לשבת. לא השארתי לי כלום.

רונית: אבל'ה, לך יש תפקיד מאד חשוב

אבא: מה, לסדר את שעון השבת? כבר עשיתי את זה...

רונית: יותר מזה, אבא, אתה תסדר את האור בבית.

1. מה דעתכם, ילדים, מה נשאר לאבא לעשות להתכונן לשבת? הרי יש כבר אור בבית?

2. יהא זהיר לעשות נר יפה (שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג סעיף א). כמה נרות צריך להדליק לפי זה? לפי ההלכה, בעצם מספיק לעשות נר אחד, ובכל זאת כולם מדליקים לפחות שתי נרות, ואף יותר. מה המקור לזה? ויעש אלקים את שני המארות הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים. (בראשית א, טז)

3. כאשר נברא העולם, הקב"ה עשה אור אחד גדול/שני מאורות (הקף בעיגול)

4. נרות השבת הם זכר לשני המאורות הגדולים של מעשי בראשית. לפי הפסוק, היו בהתחלה שתי אורות גדולים, אבל בעצם כתוב שהיו שני אורות לא באותו גודל. עיינו הישב בפסוק ומתחו קו:

בהתחלה היו	להאיר ביום
המאור הגדול - השמש	שני מאורות
המאור הקטן - הירח	להאיר בלילה

חז"ל מסבירים, שבהתחלה היו שני מאורות גדולים, ואחר כך הקדוש ברוך הפחית את האור של הירח וקבע שהוא יאיר בלילה. אבל אל תדאגו, תקראו בספר ישעיהו מה יהיה לעתיד לבוא: וְהָיָה אֹרֶחַ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶחַ הַחֶמֶה וְאֹרֶחַ הַחֶמֶה יְהִי־שְׁבַעֲתִים כְּאֹרֶחַ שְׁבַעֲתֵי הַיָּמִים בְּיוֹם חֹבֵשׁ יְהוָה אֶת שָׁבַר עַמּוֹ וּמַחֲץ מַכָּתוֹ יִרְפָּא (ישעיהו ל, כו)

חברותא

שבת חמשה עשר

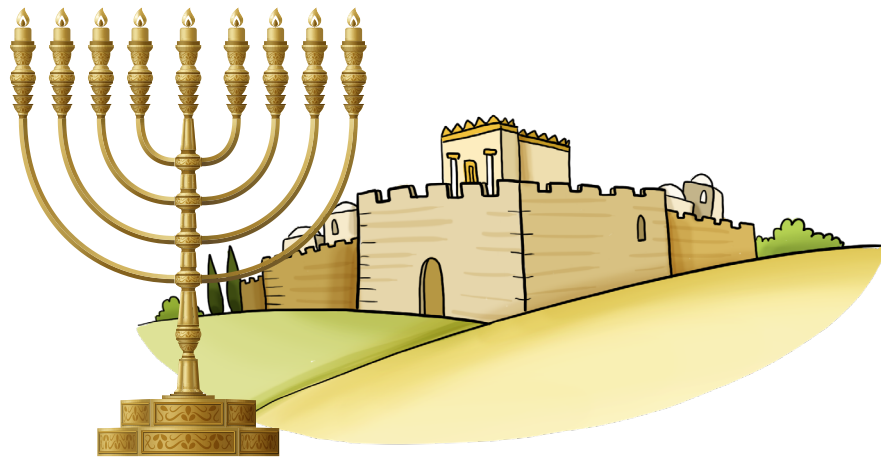
5. בחרו בתשובה הנכונה, מה יהיה לעתיד לבוא:

1. אור השמש יהיה חלש כמו אור הירח
2. אור הירח יהיה יותר מאור השמש
3. אור הירח יהיה כמו אור השמש
4. אור השמש יהיה חזק פי שבע מאור הירח

6. אמרנו שנרות שבת הם כמו שני המאורות, אבל אנחנו לא מדליקים נר אחד חזק ונר אחד חלש כמו השמש והירח. אנחנו מדליקים שתי נרות גדולים (לפחות).

הרב עוזיאל זצ"ל מסביר שנרות שבת "הם הם ששמרו את נצחיות ישראל בכל ימי גלותו הארוכים והקודרים והם שומרים לנצח תקוות הגאולה העתידה שתאיר את חשכת גלותנו ותוציאנו מאפילה לאורה". תוכלו להסביר את הדברים במילים שלכם?

7. יש עוד משהו קדוש במיוחד שדולק על ידי נרות, בבית המקדש. ראו בציור והשלימו, "נרות של שבת שעל השולחן הם כמו _____ שהיתה בבית המקדש" (מכמני עוזיאל)

8. בביתו של רבי חנינא בן דוסא הייתה מנורת שבת ובה הדליקו נרות ששמן. בכל ערב שבת היו ממלאים את המנורה בשמן, מכניסים פתילות ודקות ומדליקים. הנרות היו דולקים במשך שעות רבות והאירו את ביתו של הרב בליל השבת. פעם אחת בערב שבת הדליקה בתו של ר' חנינא בן דוסא את נרות השבת וברכה את ברכת הנרות. הרב התכונן ללכת לבית הכנסת ולהפתעתו הוא ראה את בתו עצובה, במקום להיות שמחה לכבוד השבת. שאל אותה רבי חנינא: 'מדוע את עצובה? שבת היום - צריך לשמח!' ענתה לו בתו: 'אבא! איזו טעות עשיתי! הכנתי את הנרות ומהרתי מאוד כי כבר קרבה השבת. עכשו ראיתי שבמקום להכניס שמן לתוך המנורה - הכנסתי חמץ! הנרות הללו לא ידלקו ולא יהיה אור בשבת!' רבי חנינא נחם את בתו העצובה ואמר: 'אל תדאגי. מי שאמר לשמן שיִדלק יאמר לחמץ לִדלק. את השמן וגם את החמץ ברא האל ושניהם יעשו רצונו.'

ואכן קרה נס. כפי שאמר ר' חנינא - החמץ עשה את דבר האל ודלק כל השבת! הביעו דעתכם, כיצד רואים מהסיפור שנרות שבת קדושים?